

Referanser:

KM 03.6/17 Den diakonale kirke
KR 109/21 Årsplan for de sentralkirkelige råd 2022
KR 93/22 Årsplan for de sentralkirkelige råd.

Arkivsak: 23/02935-1

Saksdokumenter:

Vedtekter for diakoniråd
Utredning relasjon KR spes. organisasjoner endelig

Etablering av diakoniråd

Sammendrag

På bakgrunn av en utredning om opprettelse av hub/senter for diakoni, innovasjon og samskaping bestilt av Kirkerådet i 2021 og vedtak i Kirkerådet desember 2022, *KR 93/22 Årsplan for de sentralkirkelige råd*, foreslår Kirkerådet å opprette et diakoniråd med representanter fra spesialiserte diakonale organisasjoner og Kirkerådet. Diakonirådet blir et møtested og nasjonalt samarbeidsråd mellom Kirkerådet og diakonale organisasjoner. Formålet er å styrke samarbeid mellom Den norske kirke og organisasjonene og styrke den lokale diakonien i menighetene og i organisasjonenes lokale lag. Inspirasjon til organisasjonsform og vedtekter er hentet fra Samarbeidsrådet for ungdomsorganisasjoner (SBU).

Forslag til vedtak

Kirkerådet oppretter Diakonirådet med vedtektene som er beskrevet i saken.

Saksorientering

Bakgrunn

Diakoni er en integrert del av kirkens identitet og oppdrag, og helt sentralt for virkeliggjøring av Den norske kirkes visjon "Mer himmel på jord". Den norske kirkes diakoni er omfattende og utøves av mange ulike aktører, med begrenset samarbeid og samhandling.

Helt fra slutten av 300-tallet har kirken sett det nødvendig å etablere spesialiserte diakonale institusjoner og organisasjoner for å kunne møte behovene og utfordringene mennesker og natur erfarer utover lokalkirkens mulighet og kapasitet.

Utviklingen av spesialiserte diakonale organisasjonene i Norge utviklet seg i møte med nød, urettferdig fordeling av samfunnets ressurser og sykdom i lokalsamfunn og nasjon fra midten av 1800-tallet.

Grunnlag for samarbeid

I dag eksisterer det et bredt mangfold av spesialiserte diakonale organisasjoner, som balanserer sin uavhengighet og selvstendighet med forankring i Den norske kirkes oppdrag. Flere organisasjoner har skrevet inn sin tilknytning til Den norske kirke i vedtekter og statutter. Videre har en betydelig gruppe spesialiserte diakonale organisasjoner en formell relasjon til Den norske kirke i formål og/eller representasjon i styrende organer. Det er imidlertid ikke alltid tydelig hva denne tilknytningen betyr, verken for organisasjonene eller de kirkelige organene som oppnevner eller foreslår personer til de styrende organene.

Komplekse samfunnsmessige utfordringer fordrer nye innovative løsninger. Noen av disse kan finnes i rommet mellom menigheter i Den norske kirke og de spesialiserte diakonale aktørene. For å finne disse løsningene, er det behov for å organisere de gjensidige forventingene ulike diakonale aktører har til samarbeid, samhandling og samskaping på en bedre måte enn i dag. De spesialiserte organisasjonene gir selv uttrykk for et slik ønske. Ett eksempel på dette er det skriftlige oppropet signert av flere organisasjoner, som ble lest opp under Kirkemøtet i 2017.

Kirkerådet utredet i 2022 opprettelse av hub/senter for diakoni, innovasjon og samskaping. Utredningen ligger vedlagt. Kirkerådet vedtok i årsplan for 2023 å etablere diakoniråd for tettere samarbeid med diakonale organisasjoner. I et diakoniråd kan medlemmene sammen tydeliggjøre gjensidige forventinger, styrke samarbeid og samhandle om felles tiltak og prosjekter. Eksempler kan være arbeid med bærekraftsmålene, arrangementer, politikktutvikling og påvirkning av større trender i sivilsamfunnet for å gi plass til diakonal sektor i det offentlige planer. Et diakoniråd svarer ut hvordan Den norske kirkes helhetlige diakonale ressurser kan møtes og samhandle for å bidra til å løse utfordringene samfunn og mennesker erfarer i årene fremover.

Struktur og form

Diakonirådet utformes etter mal av Samarbeidsrådet for ungdomsorganisasjonene (SBU) med møter 2 ganger i året til gjensidig orientering og drøfting. Diakonirådet skal i tillegg være et sted for å kunne utvikle nærere samarbeid og sammen utvikle konkrete tiltak eller prosjekter. I dag møtes flere diakonale virksomheter i Diakoniledermøtet. Diakonirådet vil tydeligere knyttes til arbeid om diakoni innenfor Den norske kirke.

Forutsetning for medlemskap i diakonirådet er at organisasjonene enten har en forpliktende relasjon til Den norske kirke i formål eller styringsstruktur, har skrevet inn sin tilknytning til Den norske kirke i vedtekter og statutter eller uttrykker ønske om forpliktende samarbeid med Den norske kirke på andre måter.

Medlemmer i Diakonirådet må kunne gi sin tilslutning til rådets formål og øvrige vedtekter.

Med disse forutsetningene inviteres i første omgang følgende organisasjoner:

- Blå kors Norge
- Kirkens Bymisjon
- Kirkens SOS Norge
- Crux

- Stiftelsen Diakonhjemmet
- Stiftelsen Signo
- Kirkens Familievern
- Stiftelsen Diakonova
- Haraldsplass Diakonale Stiftelse

I tråd med mandatet kan andre organisasjoner slutte seg til rådet.

Formål

Diakonirådet er et møtested mellom Kirkerådet for Den norske kirke og diakonale organisasjoner, og er et nasjonalt samarbeidsråd for diakoni i Den norske kirke.

Diakonirådets formål er å:

- styrke samhandling mellom Den norske kirke og organisasjonene
- styrke den lokale diakonien i menighetene og i organisasjonenes lokale lag

Oppgaver

Diakonirådet skal ha følgende oppgaver:

- utveksle og utvikle ideer og strategier i diakonien for best mulig samarbeid og ressursutnyttelse i det diakonale arbeidet i Den norske kirke og organisasjonene.
- behandle saker av felles interesse og drøfte andre saker foreslått av medlemmene
- styrke kontakt og kommunikasjon, herunder gi løpende informasjon om planer og programmer av felles interesse
- drøfte, legge til rette for og utvikle samarbeidstiltak
- drøfte saker som angår diakoni i Den norske kirke og som er under forberedelse til Kirkerådet, Ungdommens Kirkemøte (UKM) eller Kirkemøtet (KM). Disse skal normalt legges frem til uttalelse i Diakonirådet.
- vedta endring av vedtekter
- godkjenne opptak av nye medlemmer
- velge arbeidsutvalg

Vedtekter

Forutsetning for medlemskap i diakonirådet er at organisasjonene enten har en forpliktende relasjon til Den norske kirke i formål eller styringsstruktur, har skrevet inn sin tilknytning til Den norske kirke i vedtekter og statutter eller uttrykker ønske om forpliktende samarbeid med Den norske kirke på andre måter

Medlemmer i Diakonirådet må kunne gi sin tilslutning til rådets formål og øvrige vedtekter.

Vedtektene beskriver formålet og kriterier og prosedyrer for innmelding og utmelding. Diakonirådet består av selve rådet og et arbeidsutvalg. Rådet vedtar endring av vedtekter, godkjenner opptak av nye medlemmer og velger arbeidsutvalg.

Diakonirådets form, struktur og arbeidsoppgaver må utvikles i samskaping rådsmedlemmene imellom. For å sikre dette gjennomfører rådet en evaluering av rådets mandat, funksjon og arbeidsoppgaver etter første året i drift, og foretar eventuelle justeringer i formål og vedtektene i tråd med funn i evalueringen.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Diakonirådet får sekretær stilt til rådighet innenfor de rammer som Kirkerådet bestemmer. Diakonirådet har ingen egen økonomi. Alle kostnader dekkes av medlemmene selv. Utgifter ved eventuelle felles tiltak avtales fra gang til gang.